

HASZDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 35000 K
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Amikor a város csinál adófizető polgárainak kibíratatlan konkurenciát

A debreceni téglagyártás válságában fölösleges közüzemét hizalja a magisztrátus - Meg kell szüntetni a városi téglagyár- és cserépgyár üzemét

A város jelenlegi vezetősége hitel-igénylési programjának talán minden más pontnál megdöbbentőbb passzusa az, amely szerint **egy-millió aranykoronával, azaz tizenhét-ezer millió papírkoronával akarja felhizlaltani a városi téglagyárat.** Mert ahogyan soha és semmi körülmények között nem lehet helyeselni a magánvállalkozásra nyomasztólag ránehezítő, egészségtelen módon, közhatóságok anyagi és erkölcsi támogatásával minden konkurrenciát fölé emelt kereskedelmi jellegű közüzemek fenntartását, úgy a városi téglagyár az iskolapéldája az életképtelen, a beszüntetésre mindenképpen megérett, **fölösleges luxus vállalatoknak.**

Debrecen téglagyárai ki tudnak előgítani az egész ország szükségletét

Miért fölösleges a városi téglagyár? Erre szűrke adatok adnak megcáfolhatatlan feleletet.

Emlékeztet még az 1911-12-es évek — nem éppen egészséges — építési láza, amikor Debrecenben és ház-ház után emelkedett, főleg spekulánsok jóvoltából. Ennek a nagy anyagigénynek kielégítésére gombamódra szaporodtak meg a gyárak is, úgy, hogy a háború évébe már **tizenhárom kisebb-nagyobb téglagyárral** jutott el Debrecen. Ennek a tizenhárom gyárnak **évi termelő-képessége körülbelül 80-85 millió darab téglát, mintegy negyvenmilliárd korona értékben, 250 milliárd koronát meghaladó építkezésekre volna tehát szükség,** hogy az összes debreceni téglagyárak újból üzembe lépjenek. Ilyen értékű építkezést azonban — sajnos — az egész ország sem tud produkálni.

Beszűntetett üzemek — összeomlott vállalatok

A háború és háború utáni gazdasági pangás teljesen megbénította az amúgy is **tulfejlett** téglagyártást. Egymásután szűntették be az új gyárak üzemüket, miután készleteiken aron alul próbáltak tudni. Azok a komolyan megalapozott nagyvállalatok is, amelyek még ma is termelnek, **termelési képességüknek csak 10-15 százalékát tudják kihasználni.** Így is az egész országban Debrecen állítja elő a legolcsóbb téglát s gyártmányai többnyire más vidékeken kelnek el. Hogy ebben az összeomlásban mennyi szerepe van a hivatalosan **tuldtámogatott** városi vállalatnak, azt a város vezető körei is jól tudhatják, akik előtt bizonyára nem ismeretlen pld. a volt **Köntősgáti téglagyár** bukásának ügye.

A városi téglagyár kiváltságos helyzete

A magánvállalatok megélhetésükért folytatott keserves küzdelmében

mindvégig kiváltságos helyzetben állott az összeomló konkurrenciákkal szemben a városi téglagyár. Mert eltekintve a bőven kapott városi forgótőkehiteltől — amelyekre később térünk rá —, a város jelenlegi vezetősége abban a példátlan és **elégge el nem ítéhető kedvezményben részesíti kedvenc üzemét, hogy középítkezéseknél az építő vállalkozókat egyenesen rákényszerítette arra, hogy a téglát a városi téglagyártól szerezzék be.** Ilyen kikötések vannak pld. a kislakások és a Déri-museum építkezéseinél is.

Mondanunk sem kell, hogy ez az önkénykedés, a verseny teljes kizárása, nemcsak a lehető legsúlyosabb méltánytalanság az adófizető magánvállalatokkal szemben, hanem **erzékeny anyagi kára az egész polgárságnak is,** mert a városi téglagyárnak módot ad monopolisztikus helyzetének kihasználásával olyan árakat diktálni, amilyen éppen tetszik nekik.

A látszólagos rentabilitás

Igy történetik meg aztán, hogy a városi téglagyár félmillió koronáért szállíthatja a városi építkezésekhez a téglát ezerért, amikor a magánvállalatok két kézzel adnák 420-450.000 koronáért. A gyár látszólagos haszna tehát úgy áll elő, hogy **a város többet fizet a saját téglagyárból származó tégláért, mintha azt más, magáncégtől kapta volna.** S amíg a saját pénzt egyik zsebéből átteszi a másikba, az így előállott látszólagos közüzemi nyereségért még adót is fizet.

A gyár bőven el van látva forgótőkével

Mind ezek után mi sem természetesebb, mint hogy a debreceni tüzeti sajtó egyik orgánuma hosszadalmas hangulatú cikkkel siet a fölösleges városi közüzem oltalmazására.

A tévedésekben gazdag írásmű szerint a gyár igazgatója állítólag többek között a következőket is mondta volna: **„... forgótőkénk egyedülaldn nincs, erre is kértünk bizonyos összeget.”**

Hogy a közvélemény tájékoztatás szerezzen, miképpen próbálnak a tulajdonon hangulatot kelteni a szociális és a komoly gazdasági problémákat figyelmen kívül hagyó városi kölcsönprogram mellett, kénytelenek vagyunk a fenti állítást **hivatalos adatokkal** azonnal megcáfolni.

A városi téglagyárnak igenis kell rendelkeznie forgótőkével. **A törvényhatósági bizottság 1922. évben 2,500,000, 1923-ban 22,617,000 korona forgótőkét szavazott meg a jelenlegi vezetőség kedves vállalatának.** Ezen kívül 5750 svdici frank,

tehát **keréken 30,000,000 korona jutott a téglagyárnak a genfi kölcsönből.** Mindezekon felül tudunk egy 300,000,000 koronás rövidlejáratú városi kölcsönről is. Hol van az a magánvállalat, amely a mai viszonyok között ennyi forgótőkehitelt előteremtteni képes volna?

A cikkirő többi téves állítására még csak annyit akarunk figyelmébe ajánlani, hogy az általa most bevezetni szándékolt u. n. „klinker” téglát is egy évtized óta gyártják már Debrecenben.

Nem fejleszteni, de beszüntetni

Csodálatos az a rövidlátás és elfogultság, amellyel a város ezidő-

szerinti urai a közérdek rovására, minden józan közgazdasági érzék, de félreérthetetlen kormány rendelkezések ellenére is a nehezen szerzett és súlyos terhekkel járó kölcsönt éppen erre a teljesen fölösleges közüzemre akarják pazarolni. Debrecen téglagyár ipara, — sajnos, — tulságosan is fejlettt, de a külsőségeknek se vize, se világitása, öldököl a tudóvész, vásárcsarnok hijján a piacokon hegyeket nővel a mocsok. Ezer probléma vár megoldásra.

Tessék a téglagyár luxusintézményét beszüntetni s a kölcsön keserves pénzt lelkiismeretes megfontolás után komoly célokra fordítani!

Zsidó terror a bécsi fajvédő lapokkal és hírlapírókkal szemben

Megtámadták az Österreichische Tagezeitung szerkesztőjét

Bécs, július 16. Schiller kávéházban tegnap is megismétlődtek a verekedések. — Az **Österreichische Tagezeitung** azt írja, hogy **rendszeres uszítás folyik a fajvédő sajtó ellen**

és ez vezetett a tegnapi eseményekre is. A lap jelentése szerint a keddi előzmények során a **fajvédő sajtóüzem vezetőjét megtámadták és**

bántalmazták, tegnap pedig az Österreichische Tagezeitung szerkesztőjét támadták és sebesítették meg.

A támadó egy zsidó kereskedő volt, aki a fajvédő sajtóüzem vezetőjét is megütötte.

Az illetőt letartóztatták. A lap ezzel kapcsolatban újból követeli, hogy tiltsák be a cionista naggyűlést.

Augusztusban is havi részletekben lehet fizetni a házbért

Budapestről jelentik: A kormány tagjai pénteken délelőtt Vass József népjóléti miniszter elnöklésével minisztertanácsot tartanak, amelyen az

augusztus 1-i Hszítviselői fizetésrendezés végrehajtási utasítására

vonatkozóan döntenek, másrészt pedig a népjóléti miniszter az **augusztus elsején esedékes lakbér részletfizetése iránt tesz előterjesztést.** A tisztviselői fizetés ügye tulajdonképpen már csak technikai kérdés s a lakbér részletfizetése szintén befejezett dolog, amennyiben

a minisztertanács ezúttal is hozzájárul a háromhónapos részletfizetéshez.

Beavatott forrásból szerzett információk szerint a **minisztertanács újabb három hónapra járul hozzá a részletben való fizetéshez s miként eddig, augusztusban is**

egyhónapi házbért és a kincstári haszonrészszedést kell a lakóknak fizetniük.

A minisztertanács foglalkozni fog a közmunkák megindításának, illetőleg kiírásának kérdésével is.

A jónak diadalmaskodni kell a rossz felett

A Kormányzó nyilatkozata egy amerikai újságiró előtt

A **New-York World** június 27-iki száma cikket közöl Magyarországról. Samuel Spewack, a New-York World tudósítója engedélyt kapott, hogy beszélhessen **Horthy Miklós** Kormányzóval, azután pedig **Jeremias Smith** népszövetségi főbiztossal. Cikében, amelyben lapját tudósítja, szószerinti szövegében adja a Kormányzó nyilatkozatát.

— Európában — mondotta a Kormányzó az újságiró kérdésére — a helyzet ez: Oroszországban a rossz uralkodik. Itt nálunk jó.

Folyik a harc a jó és a rossz között és a jó fog győzedelmeskedni.

— Az én demokráciám — foly-

tatta a Kormányzó — a következő: amikor az életem folyamán valami szegény ember segítséget kért tőlem, én adtam. Adtam mindent, amit csak adhattam. Az utolsó darab kenyereimet is megosztanám a szegényekkel. Ez az igazi demokrácia.

— Amit az én ambiciómról híresztelnek, az nem való. A kötelességet teljesítem csupán és közönetsen senkitől sem várok.

Majd rámutatott arra, hogy Magyarországon parlamentarizmus van. Hiszen éppen most fejezték be a városi választásokat a szociálisták részvételével.

Ezzel a kihallgatás véget ért.

Hatalmas zivatar vonult végig a főváros felett

Térdigérő víz az utcákon

Budapest, július 16. A ma délutáni órákban felhőszakadásszerű zápor volt a fővárosban, amely majdnem két és fél óra hosszat tartott. A zápor különösen

a főváros hlányosabb csatornázott részében okozott jelentősebb károkat,

így a Munkácsi-, a Podmaniczky- és a Szondi-utca közötti terepen, amelynek egész kocsijárója *terdigérő víz alá került*, mert az utcában készülő ház építkezési anyagával az ár eltorlaszolta a csatornanyílásokat. A Podmaniczky-utcától a Lehel-térig vezető alagút, amely a Nyugati-pályaudvar sínei alatt visz át, még az esti órákban is mintegy

háromnegyed méteres víz alatt van, úgy, hogy a közlekedés ott teljesen megszűnt.

Ezen a környéken mintegy 15 pinceüzletet öntött el a víz.

Víz alá került a Népszava

A délutáni zápor különösen a VI-VII-VIII. kerületben okozott nagyobb károkat. A VIII. ik kerületben a Nagytemplom utcában a Janina szivarkahüvely gyár raktára, a Konti utcában a *Népszava helyiségei kerültek víz alá*. A tűzoltóság mintegy 300 helyről hívták segélyül és az esti órákig 35 árvízvédelmi szivattyút bocsátottak a károsultak rendelkezésére a tűzoltóság részéről.

Debrecen város köztisztasági vállalata géperőre akar berendezkedni

Seprőgépekkel fogják takarítani az utcákat és autón fuvarozzák a szemetet - Mire kell a kölcsön a köztisztasági vállalatnak?

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ismeretes, hogy Debrecen város jelenlegi vezetője a város által felveendő külföldi kölcsön összegéből mindenképp a városi vállalatok kívánja tőkéhez juttatni. E célból a tanács az egyes városi vállalatoktól részletes programtervezetet kért arra vonatkozólag, hogy a vállalatok miféle újításokat, bővítéseket stb. óhajtanának megfelelő tőkének rendelkezésre állása esetén eszközölni. Mult számunkban részletesen ismertettük a világitási vállalatnak a beruházási programját, míg most

a város köztisztasági vállalatának tervezetét

adjuk a következőkben:

A köztisztasági vállalat mindenképp fontosnak tartaná, hogy a város területén eszközölhető összes köztisztasági munkálatok a vállalat körébe összpontosíttassanak. Így a vállalat végeztetné az utcáseprést, az utcai szemétygyűjtést, elszállítását és értékesítést, házi szemét elfuvarozását, valógatását és kompartmentozását, a csatornaszemét tisztítását, a nyílt pöcegödrök tisztítását, s az így nyert anyag feldolgozását, az utcák öntözését, a hó eltakarítását és végül a szabályrendeletileg előírt műjég fuvarozását.

a) *Utcaesprés.* Az utcáseprést jelenleg a város burkolatozással ellátott utcáin — mintegy 300.000 négyzetméteren — jelenleg kézi erővel végzik napi 2,199.500 korona kiadás mellett.

Ugyemert a munkát el tudná két seprőgép látni.

A gépekre, s a még megmaradó utcáseprőkre a napi kiadás 2,173.000 korona lenne, tehát naponta 26.500 koronát lehetne megtakarítani, amellyel, hogy a munka kifogástalan lenne. A két seprőgép 500 millió koronába kerülne.

b) *Utcai szemétygyűjtés és fuvarozás.* Ezt jelenleg utcai szeméttartókba gyűjtik össze és parasztkocsikkal fuvarozzák a külsőségekre ki. Naponta 7 szekér van munkában, amelyekre a napi kiadás 1,400.000 korona. Ezt a munkát

egy szemétygyűjtő pótkocsis autó el tudná látni.

Szükséges lenne ezenkívül még 300 darab utcai szeméttartány beszerzése.

c) *Házi szemét.* A vállalat a házi szemétnak a köztisztasági vállalat által való elszállítását kötelezővé tenné

azokra a házi gazdára, akik burkolatozással ellátott utcákon laknak. Jelenleg mintegy 2500 háztól, házankint átlagosan 4 lakást véve — összesen 10.000 lakást — naponta 40 köbméter szemetet fuvarozik el a vállalat 12 kettős fogattal napi 2,400.000 korona kiadással. Ugyanezt a munkát

két gépkocsi napi 1940.000 korona költséggel el tudná végezni.

Megjegyzendő a szemétfuvaroztatás kötelezővé tétele nem jelentene megterhelést a házigazdára, mert ez a vállalatnak modern felszerelése mellett évi 5 aranykorona fizetésével járna csak, amely összeget a lakóknak amugy is be kell fizetniük *közüzemi költség címén*. A szemévalogatást és feldolgozást is a vállalat végeztetné. Feldolgozó teleprek önként kínálkozik a vállalat mellett elterülő 5 magyar holdas terület, ahova kívánatos lenne egyúttal a város trágyafeldolgozó telepét is elhelyezni.

Az előbbi pontban említett egy s a mostaniban említett két, tehát összesen három pótkocsis teherautó beszerzési áráként 1350 millió koronát irányzott elő a tervezet.

d) *Műjég szállítás.* A tervezet szerint a műjég szállításnál az volna a legfontosabb momentum, hogy a külsőségen fekvő városi műjéggyárban készült jég ugyanakkor, esetleg előbb kerüljön a piacra, mint a belterületen levő konkurens magánvállalatban levő jéggyárban készített jég. Ehez

szükséges lenne egy traktor bevezetése, melyre 100 milliót irányzott elő a tervezet.

A tervezet különösen fontosnak és elsősorban megvalósítandónak tartja a vállalat telepen az intézői lakás felépítését, melyre 600 millió koronát irányzott elő.

Végül hat autó befogadására képes garázs építését tartja szükségesnek a vállalat 200 millió korona költséggel. Mindezek a szükségelt befektetések összesen

3275 millió koronát tesznek ki,

azonban megemlíti a tervezet, hogy az előirányzatba vett városi utburkolatozási program teljes megvalósulása esetén ennek az összegnek mintegy a másfélszeresére lesz még szükség, a munkaanyagának bővülése s így a szükséges felszerelésnek a bővítése miatt.

A lövöldöző pallagi zsidó gazdaszok ügye a tábla előtt

(A Hajdúföld tudósítójától.) Emlékeztetes még, hogy 1921. november 8-án három zsidó fiu hallgató *Osterreicher Mihály, Rochlitz József és Hilmi Jenő* vizsgázni akart a pallagi gazdasági akadémián. A három zsidó előzőleg egyetlen előadáson sem volt jelen s így az akadémia hallgatói között érthető visszatetszést szült az a körülmény, hogy

ennek ellenére engedélyt kaptak a vizsga letételére,

ugyanakkor, amidőn egy órának elmulasztása a többi hallgatóknál a fél év elvesztését vonta maga után.

Mikor a három zsidó fiu este kocsin eltávozott az akadémiáról, a gazdasági akadémiai hallgatók, megállítva a kocsit, felelősségre vonták *Osterreichert, Rochlitzot és Hilmit*, hogy kitől kaptak engedélyt a vizsgára s mi címen vizsgáztak, mikor az előadásokat nem is látogatták. Ebből nagy szóváltás kerekedett, amikor azonban az akadémia szolgája, aki szintén a kocsira ült, felszólította a gazdaszokot, hogy ne tartóztassák fel a kocsit, azok eltávoztak. Ekkor az egyik zsidó fiu

vérszemet kapva, előrántotta revolverét és

rálőtt a gazdaszokra, akik közül *Lengyel József* állott mellette el az országon.

A gazdaszok erre visszatértek a kocsihoz s körülfogva a futni kezdő zsidókat, megfenyítették azokat.

A zsidók feljelentésére a kir. ügyészség magánosok elleni erőszak vétsége miatt vádat emelt *Majerffy György és Bihary István* gazdasági akadémiai hallgatók ellen.

A törvényszék *Majerffy Györgyöt* bűnösnek mondta ki és 3 havi fogházra ítélte, míg *Bihary Istvánt* felmentette az ellene emelt vád alól. Az ügy felelősség folytán a tábla elé került, ahol csütörtökön tartotta meg a főtárgyalást *Szabó József* tanácselnök tanácsa. A vádat *Ádány József* ügyész képviselte, míg a vadlottak védelmét dr. *Csorba Antal* látta el. A kir. tábla helyben hagyva az elsőfoku ítéletet *Bihary Istvánt* felmentette az ellene emelt vád alól, míg *Majerffy Józsefet* 3 havi fogházra ítélte.

A vád képviselője megnyugodott az ítéletben, míg a védő semmisségi panaszt jelentett be.

Két évi fegyházra ítélt betörő, aki nevetve fogadja az ítéletet

A Hatvan-utcai betörés tettese a bíróság előtt

(A Hajdúföld tudósítójától.) Emlékeztetes még, hogy az elmúlt esztendőben egy éjszaka teljesen kifosztották *Schwartz Bertalan*nak a Hatvan utca és Bathlen-utca sarkán lévő rőfösüzletét, amelyből a betörő mintegy

100 millió korona értékű holmit vitt el.

A rendőrség széleskörű nyomozást indított a tettes kézrekerítésére, azonban egy darabig a vakmerő betörőt semmiképpen sem sikerült elfogni. Végre is a rendőrség által kibocsátott közérlelő alapján *Mezőtúron* elfogták a tettest

Márkus Mór zsidó kereskedő-szolgálatában.

Rajta kívül eljárás indult meg *Wunder Sándor* iparossegéd, mint orgazda ellen is. A két jomadar ügyét csütörtökön délelőtt tárgyalta a debreceni királyi törvényszéknek Lakatos Gábor tanácselnök vezetése alatt működő tanácsa. A vádat dr. *Gergics Károly*, az ügyészség elnöke képviselte.

A tárgyaláson *Márkus Mór* vallomásaiban részletesen elmondotta, hogy miképpen követte el a vakmerő betörést

Először *Gulyás* bádogosmester útletebe hatolt be, mert tudta, hogy

ettől csak egy könnyen kibontható deszkafal választja el *Schwartz Bertalan* üzletét. A deszkafalat ezután elfűrészelte s amit csak lehetett, elvitt az üzletből. A betörés után néhány nappal nagyvásár volt *Mezőtúron* s miután tudta, hogy ott könnyen értékesítheti a betörésből származó holmit, *Mezőtúrra* ment és a vásáron árulni kezdett.

A rendőrségnek azonban gyanus lett és amikor már csaknem mindent eladott, letartóztatták.

Wunder Sándor, aki a lopott holmik értékesítésében segédkezett neki, lényegtelen vallomást tett. Több tanu kihallgatása és a perbeszéd után a bíróság kihirdette az ítéletet.

A törvényszék lopás büntette miatt

2 évi fegyházra ítélte a betörő rőfössegédet

*Márkus Mór*ot, *Wunder Sándor*t pedig c-upan bűnrészességben monddta ki bűnösnek s 3 hónapi fogházzal sújtotta. Az ítélet felelősségek hiányában *Márkus Mór*ra nézve jogerős lett, *Wunder Sándor* ellenben felelősséggel élt az ítélet-táblához.

Márkus Mór cinikusan, gúnyosan kacagva fogadta a törvényszék ítéletét.

Ha az olcsóságot keresi
látogasson el naponta a mindenki által elismert
szolid és megbízható
ANGYA üzletbe,
ahol alkalma lesz meggyőződni a legjobb minőségű áruk olcsóságáról.
FŐÜZLET RÓZSA-UTCA 2. — Fiókok a város minden részében

Békésen intéződött el az Ulain—Friedrich-per

Budapest, július 16. Friedrich István beadvánnyal fordult a törvényszékhez, amelyben visszavonta az Ulain Ferenc ellen indított sajtópereket. Ulain Ferenc ugyanis nyilatkozatot tett közbe, amely szerint a Tisza-gyilkosok felbujtásával téves információ alapján vádolta meg Friedrichet és a cikkeiben foglalt állításokat visszavonja. Friedrich István ezt az elégtételadást elfogadta és a feljelentést visszavonta.

Drágul a cigaretta — olcsóbb lesz a szivar

Budapestről jelentik: A pénzügyminiszternek közeljövőben megjelenő rendelete szerint július 19-től kezdve a dohánytermékekre új díjszabás lép életbe. A trabakónak eddigi 2300 koronás ára helyett 2100 koronás, a britnikának 3000 koronás ára helyett 2500 korona lesz. A többi szivarárak változatlanok. A Hercegovina cigaretta ára 300 korona helyett 350 korona. Dunacigaretta 150 korona helyett 200 koronára emelkedett.

A műhelyfőnökség tisztelgése Balás Károly üzletvezető előtt

(A Hajdúföld tudósítójától.) A műhelyfőnökség személyzetét képviselő küldöttség, élén Kabay György műhelyfőnökkel, csütörtökön délelőtt 11 órakor tisztelgett Balás Károly kormányfőtanácsos előtt.

Végtelen meleg, szivből jövő szavakkal üdvözölte Kabay György műhelyfőnök a mélységes szeretet megnyilvánulásától az elérzékenyülésig meghatott Balás üzletvezetőt. Szép beszédében hangsúlyozta, a mély szociális érzéssel telt emberi szívet és a szépet, a kulturértékért rajongó, azért minden áldozatra kész emberi lelket, amely főként záloga annak az osztatlan szeretetnek, amely Balás Károlynak a műhelytelepen is osztályrészül jutott!

Mélyen meghatva köszönte meg az igazán szép szavakat Balás üzletvezető. Kiemelte azt, hogy bár más munkakörben, de egy közös célban egyesül a két nagy munka: a műhely és az üzletvezetőség munkája. Forrón szereti a műhely népét, mert melegsztívű

a szépet, a kulturáért rajongó igaz magyar lelkekre talált

a súlyos és eredményes szakmunkát végző munkásság között. Eltérhetetlen meleg szálak fűzik őt a műhelyhez; neki, a Budapestről leszakadt idegennék kultúrsumója ott nyert enyhülést, abban a nemes kulturmunkában, amit a műhelyben látott; ott lelta meg az alapjait a sikeresen életrehívott és Isten segítségével mind magasabbra lendülő és neki igen-igen a szívéhez nőtt „Fiharmontkus” társaságnak. Hiszi, hogy a műhely munkásságának a támogatása mellett, még igaz örömmel és egyre fokozódó sikerrel fogja meg szolgálhatni a nemzeti kultúrának — és azon keresztül —, szerencsétlen, földretiport Hazánk föl-támadásának igaz és szent ügyét! Az átértett, forróhatású gyönyörű beszéd után a küldöttség melegen ünnepelte Balás Károly üzletvezetőt. Még aznap folyamán a közélet elkövetéséből többen megkeresték Balás Károlyt, így: Ghiczty Tiha-

mér kerületi rendőrfőkapitány, Demkó Jenő nyug. államtitkár, postafőigazgató, Medgyaszay Miklós nyug. árvászéki elnök és még mások. Sok-

sok sürgöny és levél is jött, bizonyosságul a széleskörű szeretetnek, mely Balás Károly nemes alakját körülöleli.

Debreceni piarista-tanár ezüstmiséje a megszállott Erdélyben

Kummergruber Emil 25 éves papi jubileuma

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az erdélyi magyar és német napilapok terjedelmes cikkeiben méltatják annak a lélekemelő, magyar ünnepségnak lefolyását, melynek díszes keretei között vasárnap délelőtt tartotta ezüstmiséjét szülővárosában, Bogosbányán

Kummergruber Emil kegyesrendi tanár,

a debreceni római katolikus reál-gimnázium kiváló professzora. Szombaton este a helybeli zeneegyesület szerenádát adott a jubilánsnak és Barank Károly igazgató szivből jövő szavakkal tolmácsolta a földiek jókívánatait. A hallgatóság úgy Kummergruber Emilt, mint édesanyját lelkesen ünnepelte. Vasárnap reggel a bogosbányai magyar társadalom és

az erdélyi magyarság képviselői

szüntűltig megtöltötték a római katolikus templomot. A vonós zenekar művészi zenejátékától kísérve több ezer magyar ember jelenlétében mutatta be ezüstmiséjét Kummergruber Emil. Az erdélyi lapok

meghatott szavakkal írják le azt a gyönyörű pillanatot, mikor az ezüstmisés kezét

édesanyja galambfőhőre feje fölé emelte.

megáldotta és gyöngéden megcsókolta. Az Istentisztelet után a jubiláns lakásán számos barátja és tisztelője kereste fel jókívánataival. Kummergruber Emil ezüstmiséjének híre az egész magyar társadalomban osztatlan örömet kelt, Debrecenben épűgy, mint Magyarországon többi nagy városában, ahol tanári pályafutása alatt megfordult, általános szeretetben és köztisztelőben áll.

Nagy tudásával, lángoló hazaszeretetével, tántoríthatatlan karakterével, igaz magyar, uri modorával és lelkivilágának más kitűnő tulajdonságaival együtt

mintaképe a régi veretű nagy képzettségű és fanatikus lelkesedésű magyar papnak.

Jubileuma alkalmából Debrecen magyarsága is közös lelkesedéssel és szeretettel ünnepli az ezüstmisés Kummergruber Emilt.

Debreceni diákok nyaralnak a hazarülő Károlyi elkobzott birtokán

Huszezer koronáért egy napig Parádon — Károlyi egykori parádés kocsisának véleménye volt gazdájáról

Parád, 1925 július 14.

(A Hajdúföld tudósítójától.) Hétfőn hajnalban, zuhogó esőben tányérsapkás, hátizsákos fiatalemberek gyülekeztek a debreceni nagyállomáson. A debreceni orvoskari Csaba bajtársi egyesület tagjai indultak utnak Parádra nyaralni. Parádra, a vörös gróf Károlyi Mihály egykori birtokára. A hazarülő gróftól a független magyar bíróság elkobozta a hatalmas birtokot, a gyönyörű Parád-fürdőt, a vadregényes grófi kastélyt, Sasvárt és ott most Csonka-magyarország büszkesége, jövőd reménysége, az egyetlen bajtársi egyesületek tagjai nyaralnak, edzik magukat a további nehéz munkára.

Az első indulók

Hétfőn az első csoport kelt utra. Kicsiny, de lelkes társaság. Nótázó, vig kedély mindenfelé. Amint elhagytuk Debrecen, a Hortobágyon, Füzésabonyánál, Kálkapolnánál már kiderült az ég; mikor Parádra érkeznek délben, már erősen süt a nap. Fenséges hegyi levegő. A Mátra közepén, hegyek között, fenyőerdők mentén van Parád. Gyönyörű táj. Az alföldi fiúk alaposan megbámulnak mindent. Az állomáson az előőrök, Tóth László, Juhász Gusztáv, Batáry István várják a fiukat s tüdőzik őket meleg szeretettel. Ezek már előzőleg kiutaztak Cseresznyés Lászlóval s fáradságos, lelkiismeretes munkával készítették elő a nyaralást. A legnagyobb hangján kell megemlékezni különösen Dessewffy Aladár főorvosról, Acsay fűrdőfelügyelőről, akik a nyaralattási akciót mindenben odaadóan támogatták, továbbá Reigl László vendéglőtulajdonosról, akinek előzőekénységéből fenséges kosztban

van része a nyaralóknak.

„Jönnek a tányérsapkások”

A kiránduló csoport autón vonul be Parádfürdőre. A tányérsapkás fiúk a robogó autón nagy feltűnést keltenek.

— Jönnek az ébredők, jönnek a tányérsapkások, — suttogják ijedten a fürdőző zsidók és óvatosan eltűnnek a láthatárról. Az asszony-, leány-nép kacéran kiáll a kapuba. Leri az öröm az arcukról, hogy a nótázó, tánc kedvelő fiúk megérkeztek. Lesz most már vigasság!

A „Cifra”-lakban

Az autóval a csoport ideiglenes lakhelyére, a „Cifra”-lakba vonul. Első nap sajtófüzte gulyás, Juhász Gusztáv remeke várja a fiukat. Mig az ebéd elkészül, a társaság már is hegyet akar mászni.

A Cifra-lak mögött csörgedez a Tarna patak. Egyetlen vékony akác-galy vezet át rajta. Ez a hid nyaktörő mutatvány. Óvatosan mennek át rajta először, de később már annyira megszokják, hogy tánc lépésben szaladnak át rajta. Aztán neki a hegynek. Utána jól esik az ebéd. Ebéd után napfürdőzés a parkban.

A nyaraló Csabásoknak kitűnő dolguk van. Reggel még fel sem ébrednek, már bekopogtatnak a palóc asszonyok s hozzák a tejet, gyümölcsöt, ki egy litert, ki egy féllitert hajt fel.

— Szívesen adjuk a fiatal uraknak — palócosan mondják énekelve. Utána jön a hivatalos reggeli, egy félliter tej vagy kávé. Ebéd, vacsora, reggeli a vendéglőben, bő, kitűnő koszt, az egész napi 20.000 koronába kerül. Rövidesen Sasvárra, a grófi kastélyba költözik át a nyaraló Csaba-társaság, ahol most buda-

Az összes

praktikus háziasszonyoknak a valódi Franck-hoz való hajlandósága abban leli magyarázatát, hogy a valódi „Franck”

a kávédarálóval mint védjegy a legjobb, legizletesebb és a legértelmesebb kávépótlék!

pesti leánycserkészek vannak elhelyezve. Ide várják már a többieket is.

Fel a Kanászmorhoz

Az első kedden már nagyobb kirándulást tettek a fiúk. A forrásvizet megtekintése után, gyönyörű uton, több hegy megmásása után hihetetlen nehéz uton a Kanászmorra másztak fel. Az évtosak, gyengébbek elmaradtak, kidőltek, nem másztak fel; a Kanászmorra csak Juhász Gusztáv, Varga Gyuszi, Batáry István, Erdel László, Tóth László és e sorok írója jutott fel. A gyönyörű kilátás volt a jutalom. Sor kerül a Kékesre, a parádi üvegyár, Sasvár, Cserisze megtekintésére, sőt gyalog átmennek Lillafüredre is, megnézni a Katholikus Leányklub ott nyaraló bájos tagjait. Lesz majd Anna-napkor bál is, addig is több kisebb muri készül.

Az első táborozás

Este vacsora után kisebb táborozás volt az Isten szabad ege alatt. Szébbnél-szebb nóták hangzottak fel. Mikor hazafelé indultak, felhangzott a hegyek között, a sötét éjszakában: Ballag már a vén didk, tovább, tovább...

Odagyúlt a fürdőző közönség apraja-nagyja, oda a derék palócok, még a cigányok is s nem mozdulnak el a Cifra-nyaraló elől, ahonnan kihallatszott a vig, szomorú nóta hajnalig.

Az öreg parádés kocsi, a hazarülő Károlyi Mihály egykori kocsisa megtöri a szemet és reszkető hangon mondja:

— Az Isten áldja meg ezeket a derék, jó magyar fiukat. Ha ilyen lett volna a gróf ur is, nem lenne Csonkamagyarország...

— Meglássa mindenki, megsegit őket az Isten — szipogja rá sirva az öreg palócasszony.

Azután lassankint elhal a nóta... Alusznak a Csabások...

Tamassy László.

A parádi nyaralási akcióban résztvehetnek az összes bajtársi egyesületek tagjai. A nyaralás igen olcsó, amennyiben a teljes ellátás naponta 20.000 koronába kerül. Jelentkezni vitéz Bánsághy Györgynél lehet a Csaba-házban.

Ha venni, vagy eladni akar, ha állást keres, a HAJDUFÖLD hirdetéseinek biztos az eredménye

HIREK

1925 július 17. (Péntek)
Prof.: Elek. Kath.: Elek.

A Meteorológiai Intézet jelentése

Hazánkban a hőmérséklet általánosan emelkedett, kivételesen meg is haladta az átlagértéket. Csapadék jelentéktelen mennyiségben csak szórványosan esett az ország nyugati részén.

Időprognózis: Változékony, felhős, zivatarra hajló, mérsékelt meleg idő várható.

Közművelődési könyvtár nyitva délután 10-1-ig, délután 4-7-ig.

Városi muzeum: 9-12-ig, 2-4-ig.

Gyógyszertárak közötti éjjeli szolgálat tartanak: Megváltó (Piac-utca 18.), Arany Egyszaru (Kossuth-utca 8.), Muraközi (Hunyadi-utca 5.), Magyar Korona (Péterfy-utca 10.), Nádor (Szent Anna-utca 66.), Csokonay (Mester-utca 43.), Arany János (Csapó-utca 77.).

Nógrád hódolata a Kormányzatnak. Budapestről jelentik:

Nógrád és Hont vármegye törvényhatóság bizottsága a mai napon Siranyosvári Sándor (Bánság) elnökletével egyhangú állást foglalt Beniczky Ödönnel az ország Kormányzatja ellen elkövetett támadásával szemben és hűséges ragaszkodását a Kormányzathoz intézendő feliratot juttatja kifejezésre.

Református presbitériumi gyűlés.
A debreceni református egyház presbitériuma július 18-án, szombaton délután 4 órakor az egyház tanács termében presbitériumi gyűlést tart, mely tárgysorozaton több érdekes pont szerepel, így ezen a gyűlésen fogják dönteni a Nagytemplom javítás munkájának bérbeadásáról.

Herczeg Ferenc felolvasása legelőkelőbb angol irodalmi társaságban. Londonból jelentik:
A Poetry Club, amely a legkiválóbb angol irodalmi társaságok egyike, a jövő szezomban tartandó előadásra, mely Magyarországi reprezentatív fiát meg fogja hívni Herczeg Ferencet egy előadás megtartására, melynek tárgyát ő tetszése szerint választhatja meg.

A 39-ik gyalogezred szoborbizottságának ülése.
A volt 39-ik gyalogezred hősi halált hősbajtársainak emlékére felállítandó emlékmű intéző bizottsága 1925 július 18-án, szombaton délután 4 órakor a városi tanács-teremben (I. emelet 33. sz. ajtó) ülést tart. A tárgyalandó ügyek fontosságát való tekintettel tisztelettel kérték az érdekelteket, hogy az ülésük okvetlenül szíveskedjenek megjelenni besztercebányai Klein László, tábornok, az emlékmű bizottság elnöke.

Ötven kiránduló szerencsésége Marosvásárhely közelében.
Békéscsabáról jelentik: A Marosvásárhely közelében fekvő Várhegy kirándulóból egy 50 tagú társaság kirándulást tett a Putna völgyébe. A társaság délután az iparvasutálygyekezett kirándulás helyére. A erősen lejtős úton az iparvasutály felmondta a szolgálatot, a szerencsés vény egyik kanyarodónál felborult és lezuhant a keskeny töltésről. A kiránduló társaság tagjai a szerencsénnyel együtt a mélységbe zuhantak. A katasztrófának két halottja és 40 súlyosan sebesült áldozat van.

A MOVE törökszentmiklósi vívőversenye.
A MOVE Törökszentmiklósi Sport Egyesület július 19-én sajtó pénztára javára táncmulatsággal egybekötött vívőversenyt rendezett. A csapatversenyből, akadémiai verséből és egyéni versenyvívásból álló mérkőzésre és a táncmulatságra 30,000 koronás belépési jegyek voltak.

Halálos szerencsétlenség a gőzfürdőben

(A Hajdúföld tudósítójától.) Csütörtökön délután fél négy órakor halálos szerencsétlenség történt a nagyerdei gőzfürdőben. A meleg vizet tartalmazó medencében fürdött egy 12 éves kisfiú Böszörményi Kálmán. Ebben a medencében még sokan, mintegy huszan voltak együtt. A fürdőzők nem sokat törődtek a vidáman lubickoló kisfiúval, aki többször a víz alá merült, majd megint előtűnt. Így fel sem tűnt, hogy egy pár percig nem látták sehol sem. Rövid idő múlva azonban a víz felvetette a gyermeket s a jelenlévők

óriási megdöbbenéssel vették észre, hogy a kisfiú életelen. Előhívták a mentőket, akik megpróbálták életre kelteni, azonban a kísérlet nem járt semmiféle eredménnyel. Valószínű, hogy a kisfiút a vízben szívószélhűtés érte s így következett be váratlan halála.

Nem érdektelen megemlíteni, hogy a szerencsétlen kisfiú 8 éves huga alig egy évvel ezelőtt szintén tragikus körülmények között huynyt el, amennyiben a Csapó-utcán halálra gázolta a villamos.

Kiskockakő-burkolattal látják el a Diószegi-utat

112.000 aranykoronába kerül a burkolatozás

(A Hajdúföld tudósítójától.) Diószegi-ut újra burkolatozása, mint ismeretes, Debrecen város ez évi utburkolatozási programjába fel volt véve. Eredetileg bazalt nyers kockakő burkolattal akarták a Diószegi utat kikövezni, azonban az általános tapasztalat szerint ez a burkolatozási mód a nagyon forgalmas helyeken — mint a Diószegi ut is — gyengének bizonyult. Ezért a városi tanács csütörtöki ülésében dr. Kalenda Lóránt műszaki tanácsos javaslatára kimondta, hogy a szóbanforgó uttestet

jelenlegi nagy kockaköveket megfordítják, kavics réteggel vonják be s erre rakják a kis kockakőből álló tulajdonképeni burkolatot. A műszaki ügyosztály az anyag beszerzése ügyében már megtartotta a versenytárgyalást s a legelőnyösebb ajánlkozót a Korlát-kisbesebi kőbányát bizta meg az anyagszállítással. Az ut kikövezése, az anyagárakat is beleértve

112 ezer aranykoronába fog kerülni,

mely összegről a házipénztár jelenlegi állására tekintettel hitelművelet által fog a tanács gondoskodni.

Kalenda Lóránt egyébként bejelentette, hogy a költségvetésben az utburkolatozási költségekre előirányzott összeget már eddig is 50-60 ezer aranykoronával túllépték s ez összeget póthitel útján fogják előteremteni.

Kis kockakővel burkolják be

és pedig a tervbe vett hét méter szélesség helyett csak öt méter szélességben, míg az ut két szélét egy-egy méternyi területe bazalt nyers kockakővel kövezik ki. A közepén levő öt méter szélességű sávon a

Négy spanyol munkás rablótámadása fényes nappal egy francia gyár ellen

Páris, július 14. A Bordeaux közelében levő talencei járásban szombaton egy páratlanul vakmerő és fantasztikus betörési kísérlet játszódott le. A környék legnagyobb gyárában, az Arribey-butorgyárban fényes nappal, reggel tíz óra tájban a pénztárban négy szegényes öltözötű fiatalember egy óvatlan pillanatban megrohanta Laffitte igazgatót.

Az egyik rabló egy revolverlövésrel földrelerítette az igazgatót, a másik három nekiesett a kasszának.

A revolverlövésre több tisztviselő rohant be, de a banditák elmenekültek. Egy fiatal vasuti tisztviselő a betörők elé vetette magát, s erre

az egyik rabló agyonlőtte. Csak három nap múlva fogták el a rablókat Ramon Graña harmincéves kubai, Rodriguez huszonnégy esztendőes barcelonai és Juan Lopez Joselito huszonnégy esztendőes saragossai munkáslegény személyében.

Az első két ember azonnal bevallott mindent, de Joselito azt állítja, hogy az egész betöréshez semmi köze nem volt s másik két társát nem is ismeri. — Kiderült, hogy a banda tulajdonképeni vezetője a negyedik betörő

volt, akit eddig még nem sikerült elfogni. Ezt Negronak hívják; állítólag anarchista, aki a Primo de Rivera-kormány elől menekült Franciaországba.

A párisi győztes magyar uszók ünneplése

Budapest, július 16. Többszer főnyi tömeg várakozott csütörtökön este a Keleti pályaudvar érkezési oldalán Bárny Istvánnak, a Párisban diadalmasan szerepelt magyar uszónak és az FTC víziló csapatának megérkezésére. A közönség a versenyzőket éljenzéssel fogadta és a lányok virágcsokrokat nyújtottak át.

Elsőnek dr. Dondih Leo alelnök köszöntötte a versenyzőket, utána dr. Gschwindt Ernő az FTC elnöke, Mandóky Sándor ny. ezredes-lelkész a MOVE nevében Bárny Istvánt köszöntötte, József Ferenc kir. herceg sorra kezét fogott a versenyzőkkel, majd a lelkesült tömeg a Himnusz eléneklése után vállára kapta Bárny Istvánt és örömmujongás közepette vitte ki a pályaudvarról.

Az evangélikusok a felekezeti békességért

Miskolc, július 16. A tiszai ágostai evangélikus egyházkerület ma tartotta rendes közgyűlését a diósgyőri vasgyártelepen Zelenka Lajos kuriai bíró, egyházkerületi felügyelő és Geduly Henrik püspök elnökelete alatt. A közgyűlést Zelenka Lajos felügyelő nyitotta meg. Beszédében állást foglalt a kulturharc ellen, amelynek elkerülésére figyelemreméltó javaslatot tett. Ezután Geduly Henrik terjesztette elő jelentését és kemény szavakkal

ostorozta azokat a felforgató elemeket, amelyek az egyházak közötti békes együttléteket akarják megzavarni.

A közgyűlés lelkesen tüntetett a felügyelő és Geduly püspök mellett és köszönetet mondott Klebelsberg kultuszminiszternek, valamint Barabás Samu nemzetgyűlési képviselőnek azért a hathatós támogatásért, amellyel a nyomorgó nyugdíjas pap-ság helyzetén javítottak.

Debrecenben is kaphatók már MEFHOSz sorsjegyek

Debrecen utcáin napok óta új hirdetései plakátok hirdetik az egyetemi ifjuságnak a felsegélyezésükre indított hatalmas tárgysorsjátékokat. Hajdu vármegyében az akció védnökségét Pákozdy Sándor alispán vállalta el, aki az ifjuság iránti igaz megértéssel támogatja ezt a minden pártfogást megérdemlő akciót. A sorsjegyek vétele egyébként is ma egyike a legjobb tőkebefektetéseknek. Az ifjuság szorgalma ebben a sorsjátékokban több mint

négy millárd korona értékű nyereménytárgyakat hordott össze.

A nyereménytárgyaknak nagy száma lehetővé teszi, hogy átlag minden negyedik sorsjegy nyer. Tekintve, hogy a legkisebb nyereménytárgynak az értéke is több mint 1,000,000 korona és egy sorsjegy ára ötven (fé), illetve száz (egész) ezer K, mindenkinek melegen ajánlhatjuk a sorsjegyek megvételét. A nyereménytárgyak között, hogy csak a legjobbeket említsük,

lább százmillió értékű főúri pompája lakberendezések,

ékszerek, festmények, fehérneműek stb. szerepelnek. A sorsjegyek minden dohánytözsdeben kaphatók. Esetleges felvilágosítással készséggel szolgál az akció megbízottja Wiener Sándor, Ferenc József-u. 42., vagy az akció központi irodája: Budapest, Akadémia u. 5. I.

ASZÓDI ÉS RÓTH
DIVATÁRUHÁZA

ajánlja dusan felszerelt raktárát, ugymint:

SZÖVETEK	GRENADINOK	SELYMEK
EPONGÉK	HARISNYÁK	ZEFIREK
BATISZTOK	KESZTYÜK	VÁSZNAK

és mindenféle rövidáru cikkek.

Idény utáni olcsó leszállított árak. A Községi Tisztviselők Országos Szövetségének szerződéses szállítói. Tisztviselőknek külön 5 százalékos engedmény.

HIRDESSZEN A HAJDUFÖLDEN!

A főváros új főpolgármestere a Kormányzó által. Budapesti jelentik: A Kormányzó ma délután 1 órakor kihallgatáson fogadta Ripka Ferencet Budapest városának most megválasztott főpolgármesterét.

A felvidéki kálvinista egyházak panasszal fordulnak a Népszövetséghez. Prágából jelentik: A felvidéki magyar kálvinista egyházhatóság, mint a Lidove Noviny írja, a népszövetségi tanács elé kimerítő memorandumot szándékozik beterjeszteni, amelyben benne foglalják a kálvinista egyház panaszát a cseh kormány ellen. A kormány mind máig nem hagyta jóvá az egyházi alkotmány-tervezetet, amely 1923. óta készen áll. A lelkeszsarjadék csak 1927-ig végezheti tanulmányait Magyarországon és a cseh kormány nem engedi meg kálvinista teológiai és tanítóképző létesítését.

H. von Rasch megérkezett Budapestre. Rasch mérnök az ismert urlovas, aki XII-ik Királynak újját ismétli meg, tegnap este Debrecenből, ahol egy napot töltött, az ottani társaság és tisztek kíséretében nagyobb lovas kirándulást tett a Hortobágyra, Budapestre érkezett. Utját innen valószínűleg kedden vagy szerdán folytatja az eredeti terv szerint automobilon Bácsig, onnan lóháton Stralsundig. Rasch nagy elragadtatással nyilatkozott arról az előzékenységről és szeretetteljes fogadtatásról, amelyben Magyarországon — különösen kimerülve Debrecen — és Erdély magyar lakta vidékein keresztül vezető útján találkozott.

A szovjet a lengyel határőrök felkölésére adott parancsot. Varsóból jelentik: A lengyel kormány elfogta a fehéroroszországi forradalmi haditanácsnak, a bandavezérekhez intézett utasítását, amelyben a tanács előírja, hogy a lengyel határon álló valamennyi portyázó osztag a lengyel határvédelem parancsnokainak elrablására törekedjék s aki ellenállást tanúsít, azt fel kell koncolni.

A képzőművészeti főiskola új rektora. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Glatz Oszkár tanárnak a m. kir. képzőművészeti főiskola rektorává való 1925-26. tanévtől számított két évre történő megválasztását megerősítette.

Újabb nagy panama Bukarestben. Bukarestből jelentik: Dambrovicianu volt pénzügyminiszteriumi főszámvevő, akit az államkincstár karára elkövetett több milliós panama ügyében letartóztattak, beismerésben van. Dambrovicianu letartóztatták és beszállították a bukaresti törvényszék fogházába. A nyomozást azonban folytatják. Dambrovicianu, aki hivatalos működése alatt alaposan megismerkedett a járadékpapírok beváltásának módjával, a szolgálatból való kilépése után magával vitt egy csomó üres járadéknyomtatványt és a nyomtatványokat megfélemlen kitöltötte és az érték járó összegeket saját részére felszedte. A vizsgálat szerint közel 10 millió leiel károsította meg az államot, de ezenkívül egyéb bűnök is készített, amelyeket Párisban nyomtatott. A francia fővárosban mindezt a román pénzügyminiszter képviselőjének adta ki magát.

Kommunisták a török összeesküvők. Konstantinápolyból jelentik: A néhány nap előtt letartóztatott összeesküvőket Angorába szállították. Megállapítást nyert, hogy összeesküvésben állottak egy nagy kommunista titkos szervezettel, mely a mai rendszert megdönteni akarta.

Miért utazik Z'novjev Karlsbadba? Prágából jelentik, hogy a Narodni Listy értesülése szerint a harmadik internacionálé megbízta Z'novjevet, hogy tanulmányozza a kommunista párt helyzetét. Feladatként tették, hogy szeptemberre nagytelést készítsen elő és állapítsa meg, hogy ebből a célból milyen összegeket kell rendelkezésre bocsátani. Ez a háttérre annak, hogy Z'novjev — gyógykezelés ürügye alatt — Karlsbadba akar utazni. A cseh kommunista pártnak a moszkvai kommunista vezérek fontos szerepet szánunk arra az esetre, ha Lengyelország és Oláhország gazdasági blokádot szerveznének meg Szovjetországgal ellen. A cseh kommunistákra vár akkor az a kötelesség, hogy Közép Európában zavargásokat támasszanak.

A protestáns diákszövetség tanulmány utjal Budapestre. Budapesti jelentik: A magyar protestáns diákszövetség ma reggel 7 órakor indította utnak két külföldi tanulmány csoportját. Az egyik 20 tagú csoport Flenczer Sándor dr és Molnár Kálmán dr vezetésével Franciaországba és Angliába utazik két heti utra, amely idő alatt hosszabb ideig Páris és Londonban tartózkodnak. Ugyanakkor kelt utra 12 főnyi csoport Strassburgba egy ottani protestáns leányintézetbe, ahol a francia nyelv elsajátása céljából másfél hónapot fognak tölteni.

Tiltott közlés miatt ismét megbüntették a Világot. Budapesti jelentik: A Világ 1924 január 1-i számában egy cikk jelent meg a Prónay-tisztek ügyében beadott vádiratról. Tiltott közlés címén eljárás indult meg a Világ ellen, amelynek ítéletként ma a bíróság Schadt tanácsa a cikkiről 400 ezer korona pénzbüntetésre ítélte.

Új fajta repülőgépekkel kísérleteznek az angolok. Londonból jelentik: Az angol légügyi minisztérium az ugynevezett „Roter-fedelű”-vel kísérletezik. Ez Grigorin osztrák feltaláló találmánya. Az újítás szerint a repülőgép majdnem függőlegesen emelkedik fel. A Roter-fedelű alítólag óránként 300 mértföldnyi sebességet tud elérni. A feltaláló találmányát legközelebb az amerikai kormánynak is bemutatja, mert nem lehetne jövője annak Németországban és Ausztriában, a békeszerződés következtében.

Nagy áresés a budapesti élelmiszer piacon. Budapesti jelentik: A budapesti élelmiszer piacon az eddig szilárdan álló árak egyszerre összeomlottak és már mára nagy áresés állott be. Az ugorok árak 8-10 ezer koronáról 1-1500 koronára esett le, a vajbár ára pedig ma már csak 500 korona volt.

A gépjárművezetői igazolványok kiállításának díja. A kereskedelmi miniszter a belügyminiszterrel egyetértően újra megállapította a gépjárművek forgalmi engedélyének és gépjárári művezetői igazolványoknak kiadásával, valamint a gépjárművek ellenőrzésével kapcsolatban fizetendő díjakat. Az erre vonatkozó rendelet a Budapesti Közlöny pénteki számában jelenik meg.

Rádióbeszélgetések a tenger-alattjárókon. Hágából jelentik, hogy washingtoni jelentések szerint a legközelebbi időben amerikai tenger-alattjáró naszádok kísérleteket tesznek arra, hogy lehet-e víz alatt rádióbeszélgetéseket folytatni. Szak-körökben meg vannak győződve arról, hogy sikerül majd létrehozni a tenger-alattjáró naszádok vizalatti rendszeres rádióérkezését.

Ismerik-e a gardák a peronosporát és a lisztharmatot? Ezt a kérdést veti fel a „Növényvédelem” most megjelent júliusi száma, amely ismerteti ezenkívül a szilva tászkasodását, a firkálóbogár pusztításait és az ellenük való védekezést. Dusan illusztrált cikkben tárgyalja a porcsávazás kór-dését és az Amerikában elért eredményeket. Részletesen beszámol a veréb-kérdés mai állásáról, megtanítja a gazdákat a peronospora lappangási idejének kiszámítására, cikket közöl a porzások elleni védekezésről, amely betegség hazánk gabonatermését óriási arányokban pusztítja. A dusan illusztrált 40 oldalas páratlanul olvasó szaklapot, amelynek főszerkesztője sorában a magyar mezőgazdaság legkiválóbb szakfőnöke foglalnak helyet, a Kiadóhivatal (Budapest, VIII., Rákóczi-ut. 51., IV. em. 5.) bárkinek kívánságára díjtalanul mutatványszámot megküldi. Előfizetési ára félévre 25.000 korona.

A Debreceni Sakk-kör válogató versenye. A Debreceni Sakk-kör az augusztusi nemzetközi mesterteképző főturnára nevezett játékosai között u. n. válogató mérkőzést rendez, amely a Royal kávéházban két csoportban ma veszi kezdetét. A válogató versenyen jó formát elért játékosok a versenyvezetőség döntése alapján, a főturnára bocsájtának. A játékosok felkérésnek, hogy Royal kávéházban ma este 6 órakor teljes számban jelenjenek meg.

Közimunka anyagok, remek minták előrajzolásához, gyönyörű csipkék és fonalak csak Szilágyinál, Széchenyi-utca 1.

Női filckalapok fehérben 130.000, színesben 120.000 koronáért. Kiváló finom minőségben és divatos formákban a Kalapüzemben Piac-u. 1.

SZÍNHÁZ

Színházak és művészeti társulatok közleménye

Leszállított helyárák a színházban!

A Csokonai-színház jelentése. A nagy sikerre való tekintettel még pénteken, szombaton és vasárnap lépnek fel Schöba, a világhírű átváltozó művész, ki egymaga 19 szerepet játszik. Ezt mindenki meg kell nézni! Dela Lipniskája, a világhírű orosz „Kék madár” primadonnája csodálatos művészettel — ami páratlan — éneklir az ő fényes műsorát s vele együtt Simay Ede, a „Kis komédia” tagja konferál és gyönyörűen hangulatos dalokat énekel. Az igazgatóság, hogy mindenki számára lehetővé tegye ezeknek a csodálatos művész előadásoknak a megtekintését, a színházi helyárákat péntek, szombat és vasárnapra 50 százalékkal leszállítja, hogy a város kevésbé tehető polgárai is részesei lehessenek a feledhetetlen estéknek. Elsőrendű támlásszék 25.000, II. rendű 20.000, III. rendű 15.000 K. Siessen jegyét biztosítani e feledhetetlen estékre!

Vigszínház-mozgó

„A zengő hárfa” (Königs Sünde). A zsoldos király története 9 fejezetben. Hatalmas kiállítás, eredeti egyiptomi felvételek. — Kisérő: „Bocsánat tévedtem”. Burleszk.

Uránia-mozgó

Mary Picford főszereplésével „Rosita”. Regényes történelmi játék 8 felvonásban. Kisérő: „A végzet jütkésze”. Burleszk.

Keresztrefjtvény Könyvtár
(16 oldal)

Kiadóhivatala
Budapest, VI., Nagymező-utca 3. sz.

Mutatványszám ingyen. Előfizetés 1/4. évre 30.000 K. Egyes szám kapható minden tőzsdében és újságárussal 3000 koronáért. Előfizetéseket elfogad a HAJDUFÖLD kiadóhivatala

TESTEDZÉS

A DEAC országos atletikai versenye

A Debreceni Egyetemi Atletikai Club országos atletikai versenye, mely vasárnap délután pontosan 3 órakor kezdődik a beadott nevezések után Debrecenben még sohasem látott jelentőségű versenynek ígérkezik. Szenczióssá avatja a versenyt elsősorban Gáspár Jenőnek a MAC világhírű bajnok atlétájának indulása, aki a vasárnapi budapesti bajnoki versenyen is alig érintette a 188 cm-es magasságot. Rajta kívül indul a MAC-ból Karlovits János rudugróbajnok, akinek a jó formában levő Hidházy rudugróbajnokkal való küzdelme könnyen rekordot eredményezhet. Molnár Ferencet, ezt a kivételes képességű távol- és hármasugrót nem kell külön bemutatni közönségünknek. T. Szabó, valamint a FTC bajnok gerelyvetője a bősörményiek bajnokjelöltjével Bácsy Péterrel veszik fel a küzdelmet s reméljük Bácsy ezuttal is megőrzi majd veretlenségét. Jelentős eseménye lesz a versenynek az 5000 méteres síkfutás Grosz (MTK) bajnok és Gyulai egyetlen komoly ellenfele között. Legjelentősebb szám a 400 méteres síkfutásban a BBTE bajnok futójának Barsi Lászlónak rekordjavító kísérlete, amelyben nagy segítségére lesz a kitűnő formában levő s valószínűleg induló Gerő II. Ha Gerő Ferenc is eljön, amit megígért, egy 100 méteres síkfutásban is szép küzdelem lesz közte és a biztos induló Fluck István között. De nem szabad figyelmen kívül hagyni az egyetemi és Gazdasági Akadémia versenyzőit, valamint a DTE és a vidékről Kisvárdai Nyiregyháza, Hódmezővásárhely, Szolnok legjobb versenyzőinek küzdelmét sem, ami bizonyára több kerületi rekordot fog eredményezni.

A TŐZSDE

15-20.000 koronával esett az ó-buza ára

A mai értéktőzsdén az irányzat eleinte gyengébb volt, később azonban barátságos volt. A nyitási árfolyamok még a tegnapi zárókurzusnál is alacsonyabbak voltak, azonban intervenciók vásárlások következtében közvetlenül nyitás után lassu áremelkedés indult meg, amely ugyan erőteljesebb mértékben csak egyes értékeknel jutott kifejezésre, azonban hatását kisebb mértékben az egész piacon éreztette.

Zürichi zárlat

Newyork 515¹/₂, London 2504—, Milánó 1900—, Paris 2415—, Brüsszel 2390, Prága 1525, Budapest 0,007250, Belgrád 905—, Bukarest 250—, Hollandia 206.45, Varsó 98³/₄, Berlin 122²/₅, Béca 72.55—, Szófia 375.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizatarifiumokról

Dollár 70560—71390, angol font 345000—347000, hollandi forint 28150—28420, francia frank 3336—3393, avari frank 13800—13900, cseh koron 2105—2121, lei 845—349, lira 2615—2667, dinár 1224—1246, 100 német márka 16860—16960, osztrák korona 99.85—100.65 fillér.

Terményfőzsdé karant

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki ó buza 405—410, egyéb 402¹/₂—407¹/₂, 77 kilós tiszavidéki 410—415, egyéb 407¹/₂—412¹/₂, 78 kilós tiszavidéki buza 415—420, egyéb 412¹/₂—417¹/₂, új buza 77 kilós tiszavidéki 400—405, egyéb 395—405, ó rozs 380—390, új rozs 387.5—342.5, takarmány árpa új 270—280, köles 200—310, zab 440—460, tengeri 280—285, repce 545—560, korpa 265—270. Lisztárak változatlanok.

Ferencvárosi sertésvásár

Felhajtás 2200. Árak: könnyű 16.5—19.5, közép 19—21.5, nehéz 18—21.7. Az irányzat lanyha.

APRÓHIRDETÉSEK

Négy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczeni, Debreczeni Független Újság, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában vagy a Csáthy Ferenc Rt. (Piac-utca 8), vagy a Hegedűs és Sándor E. T. (Piac-utca 34), vagy az Aczél Henrik (Piac-utca 24) könyvesboltjának pénztáránál. — Alkalmi apróhirdetés 10 szóig 8000 korona, minden további szó 800 korona. — Vastagbetűszo és levelezés 1600 K.

Levelezés

Vidéki földbirtokos uri ember ismeretséget keresem, Özv. ur asszony. Leveleket a Tiszántúli kiadóba kérek „Szóke asszony” jellegre. 851

Lakás

- Csinosan butorozott szoba azonnal kiadó. Özv. dr. Breiderné, Széchenyi-utca 49. szám. 791
- Kétszobás lakás átadó vagy eggyel elcsereleendő. Bethlen 27. 830
- Butorozott parkettes nagy szoba szépen berendezve egy esetleg két ur részére kiadó azonnal vagy augusztus 1-re. József királyi herceg-utca 85. szám, I. em. beira. 818
- Szoba, konyha kiadó, esetleg butorozva nyaralásra is. Domokos-utca 16. 842
- Butorozott szoba kiadó augusztus 15-re. Besseney és Kerekes féle Csendélet eladó. Piac-u. 77. 848
- Utcai butorozott szoba kiadó Darabos-utca 9. szám. 857
- Egy tisztá különbejáratu butorozott szoba azonnal kiadó, Hatvan-utca 70. 855
- Butorozott szoba központon azonnal kiadó. Burgondia-u. 11. 868
- A Nagyletem közepében 1 szoba, konyha, speiz butorral vagy butor nélkül átadó. Cim a kiadóban. 868
- Két szoba, konyha, speizos lakás szabad jószágért átadó. Cim a kiadóhivatalban. 853
- Egyszobás lakást keres lelépéssel magános hivatalnok. Thalhammer, rendőrségi palota, földszint 3. 860
- Két szoba, előszoba, hozzávaló helyiség kerttel átadó. Domahidy-utca 4. szám. Homokkert. 850

Ajánlat

- Mons.** ayant vécu 3 ans à Paris donne Berlitz. Prix très modérés. Aussi pour débutans. Adresse au bureau du journal. Terméskö, falazásra alkalmas, kapható a Debreceni Működgyárban, Fürdő-utca 2. szám. 888
- Márványozsalk cementlapok, betonárak, sírkövek, mindenfajta építési anyagok legolcsóbban beszerezhetők Debreceni Működgyárnál, Fürdő-utca 2. sz. Telefon 10-98. 336
- Mélnőségű téglá és cserép Tóth és Sebestyén építésszek téglagyárában kapható legolcsóbban. Megbizott Betus József, Zöldfa-utca 8. 337
- Barack és ringlót állandóan kapható Sesztina-utca 4. Közvetlen a Kisállomás mellett 603
- Fehér és színes filekálapok olcsón szereshetők be Matta Anna, Csemete-utca 10. szám, 649
- Kiadó egy nagyobb helyiség, mely bármilyen műhelynek alkalmas. Wesselényi-tér 7. 813
- Gépésznek elmegegy nyári csépiésre báhova. Cim a kiadóban. 829
- Fehérnemű és gyermekruha varrónd házakhoz ajánlkozok vidékre is. Wilhelmné, Vigkedvű 40. 846
- Intelligens zsidó család elvállalja teljes ellátásra feltétlen uri család gyermekét. Cim Független Újságban. 843
- Barackot, érettet, bármily mennyiségben mazzáját kettőszáz ezer, kiönként 2000 koronájával átvesz Debrecen város központi szeszőzdeje, Külsővásártér 19. szám. 841
- Használt butorait ujjal becserélem. Szijgyártó Sándor asztalos, Attila-tér 5. szám. 837
- Piac központon hölgyfodrászat, 4 helyiség, lakható is, üzem, rendelő celjaira átadó. Fodrászathoz szaktudás nem szükséges, vesetésre kitanítom. Piac-u. 77. 847
- Ülőhelyiség főtéren azonnal kiadó berendezéssel vagy anélkül. Hunyady-utca 15. szám. 854

Hét helyiségből álló elsőrangú vendéglő azonnal átadó. Cim a kiadóban. 865

Kereslet

- A fiu felsőkereskedelmi iskolához szolgákerestetik. Fiatal, erős egyének jelentkezzenek az igazgatóságnál naponként 11-től 12 óráig. 1487
- Kiűnő bizonyítványokkal rendelkező főzőndő uri helyre bejárna főzni. Eötvös-utca 36. Ugyanott mosást vállall háznál. 1493
- Cséplést vállalok magánjáró gépemre. — Azonnal szállítható. Erzsébet-utca 20. szám. 1493
- Okleveles gazda nyug. intéző, 46 éves, kiűnő bizonyítványokkal megfelelő állást keres. Szives megkeresést „Szerény ígények” jellegre „Hajdúföld”-höz kér. 1849
- Bejáró takarítónő felvétetik szülészeti klinikára. Jelentkezni Szegednél. 839
- Könyvelő, ki számlázásban is gyakorlat-tal bír, augusztus 1-ére felvétetik. Berger üvegkereskedése. Piac-utca 66. 840
- Látványtanulónak jó családból való fiut felveszek. Fischer, Piac 21. 844
- Komondor, fajtisza, fehér him kölyök kutyát keresek. Bika szálló, félmelet 15. 863
- Asztalostanulót fizetéssel felveszek. Strausmann, József kir. herceg 7. 859
- Festősegédet felveszünk. Bika szálló, félmelet 15. 864
- Egy cipészegéd felvétetik. Homokkert, Domahidy-utca 13. 862
- Száz millióval társat keresek. Cim a kiadóban. 866
- 10-15 milliót ingatlan fedezetre keresek. „Bizalom” jellegre a Tiszántúlihoz. 867
- Uri asszonyhoz tisztességes bejárónő felvétetik. Jelentkezzen könyvével József kir. herceg-utca 58. 852

Eladás

- Eladó vadászfegyver, Ogriss-gyártmányu 24-es kakasnélküli, kiűnő hordásu, valamint 6-8 sertésre való akolhoz kifarragott kemény és puha gerendák, ajtó és vályu Kossuth-utca 48. 576
- Egy 2 tonnás, gyorsjáratu, üzemképes Mercedes teherautó eladó. Deák Ferenc-utca 13. Sóraktár. 1492
- Fejős kecske, szarvatlan, 3 hónapos jerke fiával vagy anélkül eladó. Nagy Pal-u. 11. szám. 845
- Uj és alig használt butorok olcsón eladó. Boross-utca 7. szám alatti asztalosnál. 838
- Eladó háromszobás ház hatszáznegyvennégy négyzetölök kertben kisállomás mellett, Sesztina-utca 8. Egy rövid zongora, újrendszerű méhkaptár, vassodrony ágybetét. 866
- Borbélysegéd. jó munkás, azonnalra felvétetik. Kraft, Csapó-u. 97. 1498
- 10 cséplésre 6-os, vagy nagyobb gépet keresek azonnalra. Alsó János, Károly Ferenc József-ut 52. 1497
- Eladó Vendég-utca 74. ház. Három szoba, konyha, kamara, csatorna. Egy szoba beköltözhető. Harminchat millió. 861

Vegyes

Építőik figyelmebe. Tisztelettel értesítjük az építéző közönséget, hogy az „Első Debreceni Építő Ipari Szövetkezet” törv. szerűleg bej. cég megalakult. Elvállal az építkezéshez tartozó minden néven nevező munkálatok tervezését, felépítését teljes befejezésig, épület javítását, jókarban tartását, műkövek és műkömunkák elkészítését mérsékelt árak mellett ugy helyben, mint vidéken Kandia-utca 4/b szám, bent az udvarban. Telefon 7-41 meghívásra elmegegyünk 658

Halló Kiss Károlyl Dr B. iratai megke ültek. Nyaralhat nyugodtan, Segédje. 861

Kiadja a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Budapestban Debrecen, Ferenc József-ut 59.

Postakönyvek

a kultuszminiszter fenhatósága alá tartozó összes tudományos intézetek és iskolák számára a keresk. minisztérium által 17569-1925. szám alatt folyó évi június hó 20-án kiadott rendelet szerint kaphatók:

Dávidházi Kálmán könyvkötészet és dobozgyár cégénél Debrecen, Fűvészkert-utca 9.

FESTÉKEK

PADLÓLAKKOT, BRUNOLINT, TERPENTINT, FIRNISZT, ZOMÁNCLAKKOT, MINDEN SZINŰ PORFESTÉKEKET

© kiváló minőségben nagyon olcsón vásárolhat ©

festéküzletében
STERN PIAC-U. 10
BIKA SZÁLLODAVAL SZEMBEN

„LeCoq”

a világ legjobb növényi cipőpasztája minden színben.

Magyarországon is forgalomba került.

Kérje az eredeti kakas védjegyű cipőpasztát

Okvetlen próbálja ki! Meglepető eredményről fog meggyőződni! Speciális tulajdonságai: Minden foltot eltávolít, bőrt eredeti színben tartja, repedéstől megóvjja, nagyon fényessé és vízhatlanná teszi.

Már gyermekek is

süteményt készíthetnek, ha **Dr. OETKER-féle süport, vanillincu rot** használnak.

Vénykönyvet ingyen küld: Dr. A. Oetker, Budapest, VI. kerület, Király-utca 76. sz.

KEDVEZMÉNY LAPUNK OLVASÓINAK!

Ha élethű művészi fényképet akar, keresse fel három évtized óta fennálló és országosan előnyösen ismert

DISKAY

fényképmesler műtermét BUDAPESTEN, Rákóczi-ut 74. (Ugyanott van a régi Mona Lisa műterem is.) Fiók Budán, III. Zsigmond-utca 36. — A legmérsékeltabb árakért művészi fényképet kap.

Szelvény 1362

Ezen szelvény felmutatója a napi árából 25% engedményt kap Diskay fényképmesternél Budapest, Rákóczi-ut 74. Fiók Budán III. Zsigmond-utca 36. — Mona Lisa műterem.

ÉVA

VIZET IGYUNK!
ÜDIT I -- FRISSIT!
Megrendelhető
MÁRKUS JENŐ
Hatvan-utca 22. Telefon 14.

NYOMTATVÁNYOKAT

Levélpapír -- Boríték -- Táblázat -- Meghívó Számla -- Gyászlap -- Névjegy -- Művek stb izlésesen és gyorsan mérsékelt árakon készít, költségvetéssel szívesen szolgál

LAPUNK KÖNYVNYOMDÁJA
Telefon 348 -o- Piac-utca 59